

ΕΠΑΝΑΛΗΨΗ ΣΤΟ ΜΑΘΗΜΑ
ΤΩΝ ΛΑΤΙΝΙΚΩΝ
Β' ΛΥΚΕΙΟΥ

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ

 ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΑ

Α΄ ΚΛΙΣΗ [θηλ.]	Β΄ ΚΛΙΣΗ [αρσ.]	Β΄ ΚΛΙΣΗ [αρσ.]	Β΄ ΚΛΙΣΗ [αρσ.]	Β΄ ΚΛΙΣΗ [ουδ.]
terra	populus	puer	ager	donum
terrae	populi	pueri	agri	doni
terrae	populo	puero	agro	dono
terram	populum	puerum	agrum	donum
terra	popule	puer	ager	donum
terra	populo	puero	agro	dono
terrae	populi	pueri	agri	dona
terrarum	populorum	puerorum	agrorum	donorum
terris	populis	pueris	agris	donis
terras	populos	pueros	agros	dona
terrae	populi	pueri	agri	dona
terris	populis	pueris	agris	donis

	Γ΄ ΚΛΙΣΗ περιττοσύλλαβα		Γ΄ ΚΛΙΣΗ ισοσύλλαβα	Γ΄ ΚΛΙΣΗ ουδέτερα		Γ΄ ΚΛΙΣΗ ουδέτερα
1	lex legis legi legem lex lege		civis civis civi civem civis cive	corpus corporis corpori corpus corpus corpore	4	mare maris mari mare mare <u>mari</u> (αντί mare)
2	leges legum legibus leges leges legibus	3	cives civium civibus cives cives civibus	corpora corporum corporibus corpora corpora corporibus		maria marium maribus maria maria maribus

- Κατά τον ίδιο τρόπο κλίνονται **όλα τα αρσενικά και θηλυκά περιττοσύλλαβα της γ΄ κλίσης**.
- Από τα συμφωνόληκτα - περιττοσύλλαβα ονόματα όσα έχουν **θέμα που λήγει σε δύο σύμφωνα** σχηματίζουν τη **Γενική Πληθυντικού σε -ium και όχι σε -um**
π.χ. **urbs** (θέμα **urb -**) ➔ γεν. πλ. **urbium** (οι υπόλοιπες πτώσεις σχηματίζονται κανονικά).
Εξαιρέσεις: pater, mater, frater [γεν. πλθ. patrum, matrum, fratrum]
Εξαιρέσεις: dos, dotis [γεν. πλθ. dotium], penates [γεν. πλθ. penatium]
- Όλα τα **φωνεντόληκτα - ισοσύλλαβα** ονόματα έχουν **γενική πληθυντικού σε -ium** (εκτός από τα ουσιαστικά **canis** = σκύλος, **sedes** = έδρα, **iuvenis** = νέος που έχουν γεν. πλθ. σε -um).
- Κατά το **mare - is** κλίνονται όλα τα ουδέτερα της γ΄ κλίσης που λήγουν σε **-e (mare), -al (animal), -ar (calcar)**.

Δ' ΚΛΙΣΗ	Δ' ΚΛΙΣΗ ουδέτερο	Ε' ΚΛΙΣΗ ★
fructus	cornu	res
fructus	cornus	rei
fructui	cornu	rei
fructum	cornu	rem
fructus	cornu	res
fructu	cornu	re
fructus	cornua	res
fructuum	cornuum	rerum
fructibus	cornibus	rebus
fructus	cornua	res
fructus	cornua	res
fructibus	cornibus	rebus

Η Ε' κλίση είναι **ελλειπτική**.

Τα μοναδικά ουσιαστικά που έχουν όλες τις πτώσεις είναι:

res [=πράγμα] και dies [=μέρα].

Τα υπόλοιπα ουσιαστικά έχουν πλήρη ενικό αλλά στον πληθυντικό έχουν μόνο

Ονομαστική, Αιτιατική και Κλητική.

ΑΝΤΩΝΥΜΙΕΣ

Προσωπική Αντωνυμία	Δεικτική Αντωνυμία
---------------------	--------------------

ego	tu	-	ille	illa	illud
mei	tui	sui	illius	illius	illius
mihi	tibi	sibi	illi	illi	illi
me	te	se	illum	illam	illud
a me	a te	a se	illo	illa	illo
nos	vos	-	illi	illae	illa
nostri / nostrum	vestri / vestrum	sui	illorum	illarum	illorum
nobis	vobis	sibi	illis	illis	illis
nos	vos	se	illos	illas	illa
a nobis	a vobis	a se	illis	illis	illis

Οριστική - Δεικτική - Επαναληπτική Αντωνυμία	Αναφορική Αντωνυμία
---	---------------------

is eius ei eum eo	ea eius ei eam ea	id eius ei id eo	qui cuius cui quem quo	quae cuius cui quam qua	quod cuius cui quod quo
ii - ei - i eorum eis (iis - is) eos eis	dae earum eis (iis - is) eas eis	ea eorum eis (iis - is) ea eis	qui quorum quibus quos quibus	quae quarum quibus quas quibus	quae quorum quibus quae quibus

Δεικτική Αντωνυμία	Οριστική - Δεικτική - Επαναληπτική Αντωνυμία
--------------------	---

hic huius huic hunc hoc	haec huius huic hanc hac	hoc huius huic hoc hoc	ipse ipsius ipsi ipsum ipso	ipsa ipsius ipsi ipsam ipsa	ipsum ipsius ipsi ipsum ipso
hi horum his hos his	hae harum his has his	haec horum his haec his	ipsi ipsorum ipsis ipsos ipsis	ipsae ipsarum ipsis ipsas ipsis	ipsa ipsorum ipsis ipsa ipsis

ΕΠΙΘΕΤΑ

- Τα δευτερόκλιτα επίθετα [-us -a -um, π.χ. magnus -a -um] κλίνονται κατά τα ουσιαστικά της Α' και Β' κλίσης
- Για την κλίση των επιθέτων της γ' κλίσης **μονοκατάληκτα** [ferox], **δικατάληκτα** [omnis -is -e] και **τρικατάληκτα** [acer, acris, acre] **βλ. Μάθημα VIII**

ΡΗΜΑΤΑ - ΡΗΜΑΤΙΚΟΙ ΤΥΠΟΙ [βλ. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ]

- Όλοι οι χρόνοι της Οριστικής στην Ενεργητική και Παθητική Φωνή και για τις τέσσερις συζυγίες.
- Όλοι οι χρόνοι της Υποτακτικής στην Ενεργητική και Παθητική Φωνή και για τις τέσσερις συζυγίες.
- Οι χρόνοι της Προστακτικής στην Ενεργητική και Παθητική Φωνή και για τις τέσσερις συζυγίες.
- Τα απαρέμφατα Ενεστώτα στην Ενεργητική και Παθητική Φωνή και για τις τέσσερις συζυγίες.
- Το απαρέμφατο Μέλλοντα στην Ενεργητική Φωνή.
- Το απαρέμφατο Παρακειμένου στην Ενεργητική και Παθητική Φωνή.
- Ο σχηματισμός και η κλίση της Μετοχής Ενεστώτα στην Ενεργητική Φωνή ⇒ **Μάθημα XIX**

- 🎧 Ο σχηματισμός και η κλίση της Μετοχής Μέλλοντα στην Ενεργητική Φωνή ⇒ **Μάθημα XIX**
- 🎧 Η ενεργητική περιφραστική συζυγία ⇒ **Μάθημα XIX**
- 🎧 Ο σχηματισμός και η κλίση της Μετοχής Παρακειμένου στην Παθητική Φωνή ⇒ **Μάθημα XV**
- 🎧 Τα ρήματα *sum* / *possum* σε όλους τους χρόνους της Οριστικής και Υποτακτικής.
- 🎧 Το ρήμα *fero* σε όλους τους χρόνους της Οριστικής και Υποτακτικής, Ενεργητικής και Παθητικής Φωνής.
- 🎧 Το ρήμα *fio* σε όλους τους χρόνους της Οριστικής και Υποτακτικής.

📌 ΠΡΟΘΕΣΕΙΣ

<i>a</i> / <i>ab</i> + αφαιρετική	⇒	Ποιητικό αίτιο, αποχωρισμό, απαλλαγή
<i>ad</i> + αιτιατική	⇒	Κίνηση προς τόπο / χρόνο / πρόσωπο Σκοπό
<i>adversus</i> + αιτιατική	⇒	Εχθρική διάθεση
<i>apud</i> + αιτιατική	⇒	Τόπο (κοντά σε, πλάι σε)
<i>contra</i> + αιτιατική	⇒	Τόπο (απέναντι) Εχθρική διάθεση / αντίθεση
<i>cum</i> + αφαιρετική	⇒	Συνοδεία Σύγκριση Τρόπο
<i>de</i> + αφαιρετική	⇒	Αναφορά Τοπική αφετηρία / χρονική αφετηρία
<i>e</i> (<i>ex</i>) + αφαιρετική	⇒	Τοπική αφετηρία / Χρονική αφετηρία Απαλλαγή, αποχωρισμό Ύλη Αναγκαστικό αίτιο Διαιρεμένο όλο
<i>in</i> + αιτιατική	⇒	Κίνηση προς τόπο / Είσοδο σε μια κατάσταση Σκοπό
<i>in</i> + αφαιρετική	⇒	Στάση σε τόπο Χρονικό διάστημα στο οποίο έγινε κάτι Κατάσταση
<i>ob</i> + αιτιατική	⇒	Εξωτερικό αναγκαστικό αίτιο
<i>post</i> + αιτιατική	⇒	Τόπο, χρόνο
<i>pro</i> + αφαιρετική	⇒	Τόπο (μπροστά από) Υπεράσπιση / αντάλλαγμα / ανταμοιβή Αντικατάσταση / αντιπροσώπευση
<i>prope</i> + αιτιατική	⇒	Τόπο (κοντά σε)
<i>propter</i> + αιτιατική	⇒	Εξωτερικό αναγκαστικό αίτιο

Η ΚΛΙΣΗ ΤΩΝ ΡΗΜΑΤΩΝ

	ΟΡΙΣΤΙΚΗ - ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΗ ΦΩΝΗ			
ΕΝΕΣΤΩΤΑΣ	amo amas amat amamus amatis amant	deleo deles delet delemus deletis delent	lego legis legit legimus legitis legunt	audio audis audit audimus auditis audiunt
ΠΑΡΑΤΑΤΙΚΟΣ	amabam amabas amabat amabamus amabatis amabant	delebam delebas delebat delebamus delebatis delebant	legebam legebas legebat legebamus legebatis legebant	audiebam audiebas audiebat audiebamus audiebatis audiebant
ΜΕΛΛΟΝΤΑΣ	amabo amabis amabit amabimus amabitis amabunt	delebo delebis delebit delebimus delebitis delebunt	legam leges leget legemus legetis legent	audiam audies audiet audiemus audietis audient
ΠΑΡΑΚΕΙΜΕΝΟΣ	amavi amavisti amavit amavimus amavistis amaverunt	delevi delevisti delevit delevimus delevistis deleverunt	legi legisti legit legimus legistis legerunt	audivi audivisti audivit audivimus audivistis audiverunt
ΥΠΕΡΣΥΝΤΕΛΙΚΟΣ	amaveram amaveras amaverat amaveramus amaveratis amaverant	deleveram deleveras deleverat deleveramus deleveratis deleverant	legeram legeras legerat legeramus legeratis legerant	audiveram audiveras audiverat audiveramus audiveratis audiverant
ΣΥΝΤΕΛΕΣΜΕΝΟΣ ΜΕΛΛΟΝΤΑΣ	amavero amaveris amaverit amaverimus amaveritis amaverint	delevero deleveris deleverit deleverimus deleveritis deleverint	legero legeris legerit legerimus legeritis legerint	audivero audiveris audiverit audiverimus audiveritis audiverint

ΟΡΙΣΤΙΚΗ - ΠΑΘΗΤΙΚΗ ΦΩΝΗ

	ΟΡΙΣΤΙΚΗ - ΠΑΘΗΤΙΚΗ ΦΩΝΗ			
ΕΝΕΣΤΩΤΑΣ	amor amaris amatur amamur amamini amantur	deleor deleoris deletur delemur delemini delentur	legor legeris legitur legimur legimini leguntur	audior audiris auditur audimur audimini audiuntur
ΠΑΡΑΤΑΤΙΚΟΣ	amabar amabaris amabatur amabamur amabamini amabantur	delebar delebaris delebatur delebamur delebamini delebantur	legebar legebaris legebatur legebamur legebamini legebantur	audiebar audiebaris audiebatur audiebamur audiebamini audiebantur
ΜΕΛΛΟΝΤΑΣ	amabor amaberis amabitur amabimur amabimini amabuntur	delebor deleberis delebitur delebimur delebimini delebuntur	legar legeris legetur legemur legimini legentur	audiar audieris audietur audiemur audiemini audientur
ΠΑΡΑΚΕΙΜΕΝΟΣ	amatus - a - um sum, es, est amati - ae - a sumus, estis, sunt	deletus - a - um sum, es, est deleti - ae - a sumus, estis, sunt	lectus - a - um sum, es, est lecti - ae - a sumus, estis, sunt	auditus - a - um sum, es, est auditi - ae - a sumus, estis, sunt
ΥΠΕΡΣΥΝΤΕΛΙΚΟΣ	amatus - a - um eram, eras, erat amati - ae - a eramus, eratis, erant	deletus - a - um eram, eras, erat deleti - ae - a eramus, eratis, erant	lectus - a - um eram, eras, erat lecti - ae - a eramus, eratis, erant	auditus - a - um eram, eras, erat auditi - ae - a eramus, eratis, erant
ΣΥΝΤΕΛΕΣΜΕΝΟΣ. ΜΕΛΛΟΝΤΑΣ	amatus - a - um ero, eris, erit amati - ae - a erimus, eritis, erunt	deletus - a - um ero, eris, erit deleti - ae - a erimus, eritis, erunt	lectus - a - um ero, eris, erit lecti - ae - a erimus, eritis, erunt	auditus - a - um ero, eris, erit auditi - ae - a erimus, eritis, erunt

	ΥΠΟΤΑΚΤΙΚΗ – ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΗ ΦΩΝΗ			
ΕΝΕΣΤΩΤΑΣ	amem ames amet amemus ametis ament	deleam deleas deleat deleamus deleatis deleant	legam legas legat legamus legatis legant	audiam audias audiat audiamus audiatis audiant
ΠΑΡΑΤΑΤΙΚΟΣ	amarem amares amaret amaremus amaretis amarent	delerem deleres deletes deleamus deleteris deleant	legerem legeres legeret legeremus legeretis legerent	audirem audires audiret audiremus audiretis audirent
ΜΕΛΛΟΝΤΑΣ	amaturus - a - um sim, sis, sit amaturi - ae - a simus, sitis, sint	deleturus - a - um sim, sis, sit deleturi - ae - a simus, sitis, sint	lecturus - a - um sim, sis, sit lecturi - ae - a simus, sitis, sint	auditurus - a - um sim, sis, sit audituri - ae - a simus, sitis, sint
ΠΑΡΑΚΕΙΜΕΝΟΣ	amaverim amaveris amaverit amaverimus amaveritis amaverint	deleverim deleveris deleverit deleverimus deleveritis deleverint	legerim legeris legerit legerimus legeritis legerint	audiverim audiveris audiverit audiverimus audiveritis audiverint
ΥΠΕΡΣΥΝΤΕΛΙΚΟΣ	amavissem amavisses amavisset amavissemus amavissetis amavissent	delevissim delevisses delevisset delevissemus delevissetis delevissent	legissem legisses legisset legissemus legissetis legissent	audivissem audivisses audivisset audivissemus audivissetis audivissent
ΣΥΝΤΕΛΕΣΜΕΝΟΣ ΜΕΛΛΟΝΤΑΣ	_____	_____	_____	_____

ΥΠΟΤΑΚΤΙΚΗ - ΠΑΘΗΤΙΚΗ ΦΩΝΗ

	ΥΠΟΤΑΚΤΙΚΗ - ΠΑΘΗΤΙΚΗ ΦΩΝΗ			
ΕΝΕΣΤΩΤΑΣ	amer ameris ametur amemur amemini amentur	delear delearis deleatur deleamur deleamini deleanur	legar legaris legatur legamur legamini legantur	audiar audiaris audiatur audiamur audiamini audiantur
ΠΑΡΑΤΑΤΙΚΟΣ	amarer amareris amaretur amaremur amaremini amarentur	delerer deleris deleretur deleremur deleremini delerentur	legerer legeris legeretur legeremur legeremini legerentur	audirer audireris audiretur audiremur audiremini audirentur
ΜΕΛΛΩΝ	_____	_____	_____	_____
ΠΑΡΑΚΕΙΜΕΝΟΣ	amatus - a - um sim, sis, sit amati - ae - a simus, sitis, sint	deletus - a - um sim, sis, sit deleti - ae - a simus, sitis, sint	lectus - a - um sim, sis, sit lecti - ae - a simus, sitis, sint	auditus - a - um sim, sis, sit auditi - ae - a simus, sitis, sint
ΥΠΕΡΣΥΝΤΕΛΙΚΟΣ	amatus - a - um essem, esses, esset amati - ae - a essemus, essetis, essent	deletus - a - um essem, esses, esset deleti - ae - a essemus, essetis, essent	lectus - a - um essem, esses, esset lecti - ae - a essemus, essetis, essent	auditus - a - um essem, esses, esset auditi - ae - a essemus, essetis, essent
ΣΥΝΤΕΛΕΣΜΕΝΟΣ ΜΕΛΛΩΝ	_____	_____	_____	_____

Η ΠΡΟΣΤΑΚΤΙΚΗ

ΕΝΕΣΤΩΤΑΣ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΗΣ ΦΩΝΗΣ

β' εν.	ama	dele	lege	audi
β' πλ.	amate	delete	legite	audite

ΜΕΛΛΩΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΗΣ ΦΩΝΗΣ

β' εν.	amato	deleto	legito	audito
γ' εν.	amato	deleto	legito	audito
β' πλ.	amatote	deletote	legitote	auditote
γ' πλ.	amanto	delento	legunto	audiunto

ΕΝΕΣΤΩΤΑΣ ΠΑΘΗΤΙΚΗΣ ΦΩΝΗΣ

β' εν.	amare	delere	legere	audire
β' πλ.	amamini	delemini	legimini	audimini

ΜΕΛΛΩΝ ΠΑΘΗΤΙΚΗΣ ΦΩΝΗΣ

β' εν.	amator	deletor	legitor	auditor
γ' εν.	amator	deletor	legitor	auditor
γ' πλ.	amantor	delentor	leguntor	audiuntor

ΤΑ ΡΗΜΑΤΑ **dico, duco, facio, fero** ΚΑΙ ΤΑ ΣΥΝΘΕΤΑ ΤΟΥΣ
ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΚΤΙΚΗ ΕΝΕΣΤΩΤΑ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΗΣ ΦΩΝΗΣ
ΣΧΗΜΑΤΙΖΟΥΝ ΤΟ Β' ΕΝΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΟ ΧΩΡΙΣ ΤΗΝ ΚΑΤΑΛΗΞΗ - e ⇒ **dic, duc, fac, fer.**

Η ΑΠΑΓΟΡΕΥΣΗ [ΑΡΝΗΤΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΚΤΙΚΗ]

1. **noli, nolite** + **απαρέμφατο ενεστώτα** ⇒ **noli venire / nolite venire**
2. **ne** + **υποτακτική παρακειμένου** ⇒ **ne veneris**

➡ ή αρνητικές λέξεις όπως **nemo, nullus, numquam**

ΤΟ ΒΟΗΘΗΤΙΚΟ ΡΗΜΑ SUM

SUM ΟΡΙΣΤΙΚΗ

PRAESENS	IMPERFECTUM	FUTURUM
sum es est	eram eras erat	ero eris erit
sumus estis sunt	eramus eratis erant	erimus eritis erunt
PERFECTUM	PLUSQUAMPERFECTUM	FUTURUM EXACTUM
fui fuisti fuit	fuera fueras fuerat	fuero fueris fuerit
fui fuisti fuerunt	fueramus fueratis fuerant	fuerimus fueritis fuerint

SUM ΥΠΟΤΑΚΤΙΚΗ

PRAESENS	IMPERFECTUM	FUTURUM
sim sis sit	essem esses esset	futurus - a - um sim sis sit
simus sitis sint	essemus essetis essent	futuri - ae - a simus sitis sint
PERFECTUM	PLUSQUAMPERFECTUM	FUTURUM EXACTUM
fuerim fueris fuerit	fuissem fuisset fuisset	/
fuerimus fueritis fuerint	fuissemus fuissetis fuisset	

SUM ΠΡΟΣΤΑΚΤΙΚΗ

ΕΝΕΣΤΩΤΑΣ	
β' εν. β' πλ.	es este

ΜΕΛΛΟΝΤΑΣ	
β' εν. γ' εν. β' πλ. γ' πλ.	esto esto estote sunto

ΤΟ ΒΟΗΘΗΤΙΚΟ ΡΗΜΑ POSSUM

POSSUM ΟΡΙΣΤΙΚΗ

PRAESENS	IMPERFECTUM	FUTURUM
possum potes potest possumus potestis possunt	poteram poteras poterat poteramus poteratis poterant	potero poteris poterit poterimus poteritis poterunt
PERFECTUM	PLUSQUAMPERFECTUM	FUTURUM EXACTUM
potui potuisti potuit potuimus potuistis potuerunt	potueram potueras potuerat potueramus potueratis potuerant	potuero potueris potuerit potuerimus potueritis potuerint

INFINITIVUM

esse

POSSUM ΥΠΟΤΑΚΤΙΚΗ

PRAESENS	IMPERFECTUM	FUTURUM
possim possis possit possimus possitis possint	possem poses posset possemus possetis possent	/
PERFECTUM	PLUSQUAMPERFECTUM	FUTURUM EXACTUM
potuerim potueris potuerit potuerimus potueritis potuerint	potuissem potuisses potuisset potuissemus potuissetis potuissent	/

ΑΠΑΡΕΜΦΑΤΑ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΗΣ ΦΩΝΗΣ**ΕΝΕΣΤΩΤΑΣ**

A	B	Γ	Δ
amare	delere	legere	audire

ΜΕΛΛΟΝΤΑΣ

A	B	Γ	Δ
amaturum – am – um esse	deleturum – am – um esse	lecturum – am – um esse	auditurum – am – um esse
amatorios – as – a esse	deleturos – as – a esse	lecturos – as – a esse	audituros – as – a esse

ΠΑΡΑΚΕΙΜΕΝΟΣ

A	B	Γ	Δ
amavisse	delevisse	legisse	audivisse

ΑΠΑΡΕΜΦΑΤΑ ΠΑΘΗΤΙΚΗΣ ΦΩΝΗΣ**ΕΝΕΣΤΩΤΑΣ**

A	B	Γ	Δ
amari	deleri	legi	audiri

ΠΑΡΑΚΕΙΜΕΝΟΣ

A	B	Γ	Δ
amatum – am – um esse	deletum – am – um esse	lectum – am – um esse	auditum – am – um esse
amatos – as – a esse	deletos – as – a esse	lectos – as – a esse	auditos – as – a esse

ΜΕΤΟΧΕΣ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΗΣ ΦΩΝΗΣ**ΕΝΕΣΤΩΤΑΣ**

A	B	Γ	Δ
amans	delens	legens	audiens

ΜΕΛΛΟΝΤΑΣ

A	B	Γ	Δ
amaturus – a – um	deleturus – a – um	lecturus – a – um	auditurus – a – um

ΜΕΤΟΧΕΣ ΠΑΘΗΤΙΚΗΣ ΦΩΝΗΣ**ΠΑΡΑΚΕΙΜΕΝΟΣ**

A	B	Γ	Δ
amatus – a – um	deletus – a – um	lectus – a – um	auditus – a – um

Οριστική Ενεστώτα του ρήματος **fero**

ΕΝΕΣΤΩΤΑΣ

fero
fero
fers
fert
ferimus
fertis
ferunt

Οριστική Ενεστώτα του ρήματος **fio**

ΕΝΕΣΤΩΤΑΣ

fio
fio
fis
fit
fimus
fitis
fiunt

Το Ρήμα **facio**

Το ρήμα **facio** (= κάνω) έχει ως παθητικό του το ρήμα **fio** (= γίνομαι)

Το ρήμα αυτό **έχει τύπους τόσο της γ' όσο και της δ' συζυγίας.**

Οι αρχικοί του χρόνοι είναι ⇒ **fio, factus sum, fieri**

Όταν το ρήμα **facio** είναι **σύνθετο** με άλλη πρόθεση τότε στην παθητική φωνή θα μετατραπεί κανονικά σε **interficior** και όχι **interfio**

Ρήματα που παίρνουν αντικείμενο σε δοτική

noceo, placeo, respondeo, studeo, consulto, impero, licet [απρόσωπο]

Ρήματα που παίρνουν αντικείμενο σε δοτική + αιτιατική

do, dico, adimo

ΟΥΔΕΤΕΡΑ ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΑ ΤΗΣ Β' ΚΛΙΣΗΣ

donum - i	verbum -i	fatum -i	vestigium -ii
oraculum -i	venabulum -i	periculum -i	imperium -ii
bellum -i	incitamentum -i	testamentum -i	solarium -ii
periculum -i	bellum -i	velum -i	consilium -ii
ingenium -i	vinum -i	aurum -i	ostium -ii
monumentum -i	pilum -i	factum - i	arma -orum
templum -i	tergum -i	cubiculum -i	castra -orum
fundamentum -i	signum -i	cibum -i	supplicia -orum
frumentum -i	tabernaculum -i	fluvium -ii	

ΤΑ ΓΕΝΗ ΤΩΝ ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΤΗΣ Γ' ΚΛΙΣΗΣ**Αρσενικά**

interpretis -tis
 iudex -icis
 miles -itis
 hostis -is
 speculator -oris
 collis -is
 mons -ntis
 pes -dis
 homo -inis
 hostis -is
 eques -itis
 dux -cis
 timor -oris

mercator -oris
 pudor -oris
 bos -vis
 pastor -oris
 grex -gis
 consul -is
 carcer -eris
 insidiator -oris
 imperator -oris
 commilito -onis
 dictator -oris
 dolor -oris
 pater -tris

civitas -atis
 lex -gis
 libertas -atis
 aequitas -atis
 mens -ntis
 legio -ionis
 pugillares -ium
 solitudo -inis
 cogitatio -ionis
 venatio -ionis
 caro, carnis
 pellis -is
 nex -cis

Θηλυκά

cohors -ortis
 caedes -is
 vox -cis
 virtus -utis
 pars -rtis
 aetas -atis
 rumor -oris
 posteritas -atis
 navis -is
 arbor -oris
 fores -ium [πληθ.]
 opes -um [πληθ.]
 vis [πώς κλίνεται]

ΟΥΔΕΤΕΡΑ ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΑ ΤΗΣ Γ' ΚΛΙΣΗΣ

corpus -oris
 lac -ctis
 flumen -inis
 corpus -oris

genus -eris
 nomen -is
 funus -eris
 discrimen -inis

flumen -inis

mare -is
 animal -is
 rete -is

ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΑ ΤΗΣ Δ' ΚΛΙΣΗΣ

magistratus -us
 usus -us
 equitatus -us
 exercitus -us
 vultus -us
 mugitus -us

casus -us
 coetus -us
 senatus -us
 fructus -us
 ficus -us [θηλυκό]

ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΑ ΤΗΣ Ε' ΚΛΙΣΗΣ

res -ei, dies -ei

ΑΡΧΙΚΟΙ ΧΡΟΝΟΙ ΑΝΩΜΑΛΩΝ ΡΗΜΑΤΩΝ ΠΟΥ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΓΝΩΡΙΖΕΤΕ

accipio, accepi, acceptum, accipere, 3	fugio, fugi(v)i, fugitum, fugere, 3
adimo, ademi, ademptum, adimere, 3	gero, gessi, gestum, gerere, 3
admoneo, -monui, -monitum -monere, 2	habeo, habui, habitum, habere, 2
animadverto -verti -versum -vertere, 3	habeor, habitus sum, haberi, 2
aperio, aperui, apertum, aperire, 4	interficio -feci -fectum -ficere, 3
arbitror, arbitratus sum, arbitrari, 1 [αποθετικό]	invenio -veni -ventum -venire, 4
aspicio -spexi -spectum -spicere, 3	iubeo, iussi, iussum, iubere, 2
capio, cepi, captum, capere, 3	mitto, misi, missum, mittere, 3
caveo, cavi, cautum, cavere, 2	noceo, nocui, nocitum nocere, 2
cerno, crevi, cretum, cernere, 3	occido, occidi, occisum, occidere, 3
credo - didi - itum - dere, 3	occurro, occurri, occursum, occurrere, 3
cognosco -gnovi -itum -gnoscere, 3	perdo, perdidi, perditum, perdere, 3
comprehendo -hendi -hensum -hendere, 3	pereo, ivi, itum, ire, 4
consisto -stiti -sistere, 3	possum, potui, posse
[con]sequor -secutus sum -sequi, 3	queror, questus sum, querere, 3
contineo -tinui -tentum -tinere, 2	remaneo, remansi, remanere, 2
[con]verto, verti, versum, vertere, 3	redeo -ivi -itum -ire, 4
constituo -stitui -stitutum -stituire, 3	respondeo, respondi, responsum, respondere, 2
cupio, cupivi, cupitum, cupere, 3	sentio, sensi, sensum, sentire, 4
curro, cucurri, cursum, currere, 3	sino, sivi, situm, sinere, 3
deligo -legi -lectum -ligere, 3	soleo, solitus sum, solere [αποθετικό] 2
deprehendo -hendi -hensum -hendere, 3	studeo, studui, studere, 2
desilio -silui -silire, 4	sum, fui, esse
dico, dixi, dictum dicere, 3	teneo, tenui, tentum, tenere, 2
discedo -scessi -scessum -scedere, 3	trado -didi -ditum -dere, 3
do, dedi, datum, dare, 1	traho, traxi, tractum, trahere, 3
[pro]duco -duxi -ductum -ducere, 3	transeo -ivi -itum -ire, 4
eo, ivi, itum, ire, 4	venio, veni, ventum, venire, 4
expello, expuli, expulsum, expellere, 3	video, vidi, visum, videre, 2
excludo -clusi -clusum -cludere, 3	vinco, vici, victum, vincere, 3
facio, feci, factum, facere, 3	
fero, tuli, latum, ferre [βλέπε λατινική γραμματική, σελ. 90]	
fio, factus sum, fieri [βλέπε λατινική γραμματική, σελ. 91]	

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

ΑΠΟ ΤΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ Ι - XXV

LECTIO I

- ☉ Το **Υποκείμενο** είναι το πρόσωπο για το οποίο γίνεται λόγος στην πρόταση και τίθεται πάντα σε πτώση **Ονομαστική**. Το εντοπίζουμε συνήθως με την ερώτηση «ποιος;» Οτιδήποτε προσδιορίζει το Υποκείμενο τίθεται επίσης σε πτώση Ονομαστική. *Ovidius poeta*
- ☉ Το **Αντικείμενο** είναι το ουσιαστικό που δέχεται την ενέργεια του ρήματος και συνήθως τίθεται σε πτώση **Αιτιατική** [λιγότερο συνήθως η Δοτική και σπανίως η Αφαιρετική]. Οτιδήποτε προσδιορίζει το Αντικείμενο τίθεται επίσης σε πτώση Αιτιατική. *Curae poetam excruciant*
- ☉ Οποιοδήποτε **επίθετο, αριθμητικό ή αντωνυμία** προσδιορίζει ουσιαστικό συντακτικά ονομάζεται **Επιθετικός Προσδιορισμός**. *Poeta fortunam adversam deplorat*
- ☉ **Κατηγορούμενο** ☞ είναι ένα ουσιαστικό, επίθετο ή αντωνυμία που προσδιορίζει το Υποκείμενο (ή και το Αντικείμενο του ρήματος) και εξαρτάται από ρήματα συνδετικά, όπως το ρήμα *sum*. *Musa est amica poetae*
- ☉ **Παράθεση** ☞ ουσιαστικό που συνοδεύει άλλο ουσιαστικό και προσδίδει σ' αυτό ένα χαρακτηριστικό γνώρισμα - ιδιότητα. *Ovidius poeta, / Alexander rex*
Μπορεί να ερμηνευτεί με το «ο οποίος» και συνήθως έπεται του ουσιαστικού που προσδιορίζει.
- ☉ **Επεξήγηση** ☞ ουσιαστικό που προσδιορίζει άλλο ουσιαστικό με σκοπό να το επεξηγήσει ή να το διασαφηνίσει περισσότερο. *poeta, Ovidius / rex Alexander*
Κατά τη μετάφραση συχνά προτάσσεται το «δηλαδή».
- ☉ Η γενική πτώση μπορεί να δηλώνει τον ιδιοκτήτη / κάτοχο μιας «κατάστασης» και ονομάζεται **Γενική Κτητική**. *Musa est amica poetae*
- ☉ Μια **πρόθεση** όταν συνοδεύει ουσιαστικό σχηματίζει το φαινόμενο που ονομάζεται **Εμπρόθετος Προσδιορισμός**.
- ☉ Η πρόθεση *in* και η σύνταξή της:
*in + αιτιατική** = κίνηση προς τόπο *in patriam* = προς την πατρίδα
**Αν ο προορισμός είναι όνομα πόλης τότε η πρόθεση in παραλείπεται*
Epistulas Romam scriptitat
in + αφαιρετική = στάση σε τόπο *in patria* = {μέσα} στην πατρίδα
- ☉ Η **πρόθεση de** συντάσσεται με αφαιρετική και δηλώνει **αναφορά**.

Narrat de incolis [εμπρόθετος προσδιορισμός της αναφοράς]

☉ Η πρόθεση contra συντάσσεται με αιτιατική και δηλώνει **εχθρική διάθεση**.

Contra iniuriam repugnat [εμπρόθετος προσδιορισμός της εχθρικής διάθεσης]

☉ Η **Αφαιρετική** μπορεί να δηλώνει **όργανο, τρόπο, μέσο, τόπο, αιτία, χρόνο** κ.λ.π.

Epistulis contra iniuriam repugnat

ΑΣΚΗΣΕΙΣ

1. Να μεταφέρετε τις προτάσεις στα λατινικά:

Ο ποιητής Οβίδιος γράφει συχνά επιστολές στη Ρώμη.

Στις επιστολές αφηγείται για την παγωμένη γη του Πόντου και για τους κατοίκους.

Ο Οβίδιος είναι εξόριστος στη γη του Πόντου και κλαίει την κακή του τύχη.

2. Να κλιθούν τα ουσιαστικά:

	epistula	poeta	incola
ΟΝ.			
ΓΕΝ.			
ΔΟΤ.			
ΑΙΤ.			
ΚΛ.			
ΑΦ.			
ΟΝ.			
ΓΕΝ.			
ΔΟΤ.			
ΑΙΤ.			
ΚΛ.			
ΑΦ.			

3. Να κλίνετε τα ρήματα: *exulo* 1, *narro* 1, *deploro* 1, *scriptito* 1.

	<i>exulo</i>	<i>narro</i>	<i>deploro</i>	<i>scriptito</i>
α΄	_____	_____	_____	_____
β΄	_____	_____	_____	_____
γ΄	_____	_____	_____	_____
α΄	_____	_____	_____	_____
β΄	_____	_____	_____	_____
γ΄	_____	_____	_____	_____

LECTIO II

- Υπάρχουν ορισμένα ρήματα τα οποία δέχονται **δύο αντικείμενα** σε διαφορετική πτώση εκ των οποίων το ένα τίθεται σε πτώση **Αιτιατική** και ονομάζεται **Άμεσο** ενώ το άλλο σε **Δοτική** και ονομάζεται **Έμμεσο**. Τα ρήματα αυτά λέγονται **δίπτωτα**.

Regina Aeneae insidias renarrat

 Έμμεσο σε
δοτική
  Άμεσο σε
αιτιατική

- Η γενική πτώση μπορεί να δηλώνει τον ιδιοκτήτη / κάτοχο μιας «κατάστασης» και ονομάζεται Γενική Κτητική. Τη βρίσκουμε συνήθως και με ονόματα που δηλώνουν συγγένεια.
Filius Anchisae est
- Μια πρόθεση όταν συνοδεύει ουσιαστικό σχηματίζει το φαινόμενο που ονομάζεται Εμπρόθετος Προσδιορισμός.

- Η πρόθεση *ad* και η σύνταξή της:

ad [in] + αιτιατική = κίνηση προς τόπο

ad [in] *patriam* = προς την πατρίδα

- Η πρόθεση *cum* συντάσσεται με αφαιρετική και δηλώνει Συνοδεία.

Anchisa cum nato *navigat*
εμπρόθετος προσδιορισμός της συνοδείας

- Η Αφαιρετική μπορεί να δηλώνει **όργανο, τρόπο, μέσο, τόπο, αιτία, χρόνο** κ.λπ.

- Τα **επιρρήματα** συντακτικά ονομάζονται **Επιρρηματικοί Προσδιορισμοί** και ανάλογα με το τι δηλώνουν έχουν και αντίστοιχη ονομασία [χρόνου, τρόπου, ποσού, κ.λπ]

Ibi *Dido novam patriam fundat*

Επιρρηματικός προσδιορισμός του τόπου

ΑΣΚΗΣΕΙΣ**1. Να μεταφέρετε τις προτάσεις στα λατινικά:**

Ο Αινείας κυριεύει τη γη της Τροίας.

Οι σύντροφοι του Αινεία πλέουν προς την Ιταλία.

Ο Αινείας αφηγείται από την αρχή στη βασίλισσα τις έγνοιες των Ελλήνων.

2. Να κλιθούν τα ουσιαστικά:

	ventus	pontus	socius
ΟΝ. ΓΕΝ. ΔΟΤ. ΑΙΤ. ΚΛ. ΑΦ.			
ΟΝ. ΓΕΝ. ΔΟΤ. ΑΙΤ. ΚΛ. ΑΦ.			

4. Να συμπληρωθούν τα κενά με το σωστό τύπο της λέξης που βρίσκεται σε παρένθεση

- ☛ Anchisa pater _____ [Aeneas] est.
- ☛ Patria _____ [Graecus -i, πληθυντικός] Graecia est.
- ☛ Graeci _____ [terra -ae] oppugnant.
- ☛ Aeneas cum _____ [filius, πληθυντικός] ad _____ [Graecia -ae] navigat.
- ☛ Ventus _____ [pontus -i, πληθυντικός] _____ [turbo] et _____ [socius -ii] in _____ [nova patria, πληθυντικός] portat.
- ☛ Graecus _____ [regina -ae πληθυντικός, dolus -i] renarrat.

LECTIO III

- Υπάρχουν ορισμένα ρήματα [placeo, noceo, respondeo] τα οποία δέχονται αντικείμενο σε **Δοτική** αντί σε **Αιτιατική**.

Oraculum **incolis** respondet

- Η **Αφαιρετική** μπορεί να δηλώνει **όργανο, τρόπο, μέσο, τόπο, αιτία, χρόνο** κ.λ.π.

Preseus beluam **hasta** delet

- Τα **επιρρήματα** συντακτικά ονομάζονται **Επιρρηματικοί Προσδιορισμοί** και ανάλογα με το τι δηλώνουν έχουν και την αντίστοιχη ονομασία [χρόνου, τρόπου, ποσού, τόπου κ.λπ]

incolae Aethiopiae **valde** gaudent

επιρρηματικός προσδιορισμός του ποσού

ΑΣΚΗΣΕΙΣ

1. Να μεταφέρετε τις προτάσεις στα λατινικά:

Η Ανδρομέδα είναι κόρη του Κηφέα.

Το θαλάσσιο κήτος είναι στην ακτή της Αιθιοπίας.

Τα σανδάλια είναι φτερωτά.

Ο Περσέας καταφθάνει πετώντας στην Αιθιοπία και ελευθερώνει την κόρη του Κηφέα.

2. Να συμπληρώσετε τα κενά:

- Incolae Aethiopiae _____ sunt. (iratus - a - um)
- Calcei Persei _____ sunt. (pennatus - a - um)
- Neptunus beluam marinam ad _____ urget. (Aethiopia - ae)
- Belua incolis _____ nocet. (Aethiopia - ae)
- Perseus propter _____ puellae stupet. (forma - ae)
- Andromeda _____ placet. (Perseus - i)

3. Να κλίνετε τα ρήματα *noceo*, *urgeo*, *stupeo*.

	<i>noceo</i>	<i>urgeo</i>	<i>stupeo</i>
α'	_____	_____	_____
β'	_____	_____	_____
γ'	_____	_____	_____
α'	_____	_____	_____
β'	_____	_____	_____
γ'	_____	_____	_____

4. Να μεταφέρετε τις προτάσεις στον αντίθετο αριθμό:

- Ego filiam habeo _____
- Ille incolae nocet _____
- Regia hostia deo placet _____
- Illa hasta beluam delet _____
- Deus iratus ad oram beluam urget _____
- Filia beluas marinas in scopulo videt _____

LECTIO IV

- Το ρήμα **consulto** παίρνει αντικείμενο σε **Δοτική** αντί σε **Αιτιατική**.
Delicti consultabant patriae
- Η πρόθεση **apud** συντάσσεται με **Αιτιατική** και δηλώνει **τόπο**.
Apud Romanos
- Η πρόθεση **propter** συντάσσεται με **Αιτιατική** και δηλώνει **αναγκαστικό αίτιο**.
Ingenium propter sapientiam validum erat.
- Η πρόθεση **ex** συντάσσεται με **Αφαιρετική** και δηλώνει **προέλευση** ή **αναγκαστικό αίτιο**.
Corpus ex annis infirmum erat
- Η **Αφαιρετική** μπορεί να δηλώνει **τρόπο, μέσο, όργανο, αιτία, αναφορά κ.λπ.**
Iustitia inter se certabant
- Η **Γενική Αντικειμενική**. Στη φράση in suppliciis deorum η λέξη **deorum** ονομάζεται **Γενική Αντικειμενική** επειδή αναλύεται σε αντικείμενο της ενέργειας της λέξης suppliciis.
Δηλαδή στις ικεσίες των Θεών

ικετεύουν τους Θεούς

ΑΣΚΗΣΕΙΣ

1. Να μεταφέρετε τις προτάσεις στα λατινικά:

Στους πολέμους ο κίνδυνος είναι μεγάλος.

Τα σώματα των Ρωμαίων από το χρόνο είναι αδύναμα.

Με τη δικαιοσύνη και τις ευεργεσίες φρόντιζαν τους φίλους.

Στη λατρεία των θεών τα δώρα των αρχαίων Ρωμαίων ήταν μεγαλόπρεπα.

2. Να συμπληρώσετε τα κενά:

- 🐼 Romani in _____ (bellum -i) pericula propulsabant
- 🐼 Patria Romanorum propter _____ (audacia - ae) incolarum valida erat
- 🐼 Audacia _____ (Romanus - i) maxima erat
- 🐼 Romani ex _____ (bellum - i) infirmi erant
- 🐼 Corpus est _____ (infirmus - a - um)

3. Στις παρακάτω προτάσεις να αντικαταστήσετε τις υπογραμμισμένες λέξεις με τους αντίστοιχους τύπους της αντωνυμίας is - ea - id

- 🐼 Apud antiquos Romanos (_____) concordia (_____) maxima erat
- 🐼 Romani (_____) in suppliciis (_____) deorum (_____) magnifici erant
- 🐼 Iustitia (_____) inter se certabant
- 🐼 Patriam (_____) curabant
- 🐼 In bello (_____) pericula (_____) propulsabant
- 🐼 Amicitias (_____) parabant et patriae (_____) consultabant

LECTIO V

- 🐼 Το ρήμα **studeo** παίρνει αντικείμενο σε **Δοτική** αντί σε **Αιτιατική**.

gloriae Vergili studebat

- 🐼 Η πρόθεση **pro** συντάσσεται με **Αφαιρετική** και δηλώνει **τόπο**, **υπεράσπιση**, **ανταλλαγή**, **αντικατάσταση**.

pro templo habebat

- 🐼 Η **Αφαιρετική** μπορεί να δηλώνει **χρόνο**.

ultimis annis vitae suae

- 🐼 Τα **αριθμητικά** όταν συνοδεύουν ουσιαστικά ονομάζονται **επιθετικοί προσδιορισμοί**.

septendecim libri

ΑΣΚΗΣΕΙΣ

1. Να μεταφέρετε τις προτάσεις στα λατινικά:

Η ψυχή του Σίλιου ήταν ευαίσθητη.

Τα παιδιά παρέμεναν σ' αυτούς τους τόπους.

Τα τελευταία χρόνια της ζωής σας περιβάλλατε με αγάπη το πνεύμα των δασκάλων σας.

2. Να συμπληρώσετε τα κενά:

- ☛ Silius, poeta epicus, _____ (superbus) erat.
- ☛ Epici poetae _____ (gloria, Vergilius) studebant.
- ☛ Incolae _____ (Campania) poetam _____ (epicus - a - um) honorabant.
- ☛ Pueri _____ (animus , tener - a - um) habent.
- ☛ Pueri _____ (magister - tri) amabant.
- ☛ Multi _____ (poeta , epicus - a - um) sunt.
- ☛ Loci _____ (ille - a - ud , Silius) erant.
- ☛ Romani in _____ (bellum -i) pericula propulsabant.
- ☛ Patria Romanorum propter _____ (audacia - ae) incolarum valida erat.
- ☛ Audacia _____ (Romanus - i) maxima erat.
- ☛ Romani ex _____ (bellum - i) infirmi erant.
- ☛ Corpus est _____ (infirmus - a - um).

LECTIO VI

1. Να μεταφέρετε τις προτάσεις στα λατινικά:

Εγώ είμαι υπηρέτης του νόμου.

Ο καλός άντρας τηρεί το νόμο.

Οι νόμοι συγκρατούν την πολιτεία.

Χωρίς τους νόμους δεν υπάρχει ελεύθερη πολιτεία.

Οι δικαστές αυτής της πολιτείας είναι ελεύθεροι.

Οι καλοί άντρες υπηρετούν πρόθυμα τους νόμους που στεριώνουν την πολιτεία.

Όπως το παιδί τιμά το δάσκαλο, έτσι και οι δικαστές τιμούν τους νόμους.

Τελικά εμείς περιβάλλουμε με αγάπη τους νόμους που είναι το θεμέλιο της πολιτείας.

2. Να συμπληρωθούν τα κενά:

Omnes _____ servi _____ sunt (iudex, lex).

Ego _____ sum, quod (επειδή) servus _____ sum (liber - era - erum, lex)

Sine _____ corpora non stant (animus)

Lex _____ continet (civitas)

Civitates sine _____ non stant (lex πληθ.)

3. Να μεταφέρετε τις προτάσεις στον αντίθετο αριθμό:

In ea civitate, quae bonam legem habet, vir libenter legem servat.

Civitates magnas Romani fundant.

Corpus infirmum est sed ingenium validum.

In novas terras navigatis, in quibus incolae barbari sunt et leges non sunt.

Mens et animus et consilium et sententia civitatis posita est in legibus.

4. Να κλιθούν τα ουσιαστικά:

nox	mater	soror	animal

hostis	rex	gens	clades

LECTIO VII

ΑΠΑΡΕΜΦΑΤΟ

ΤΕΛΙΚΟ

μεταφράζεται με το να
βρίσκεται πάντα σε χρόνο Ενεστώτα

ΕΙΔΙΚΟ

μεταφράζεται με το ότι
βρίσκεται σε όλους τους χρόνους

ΤΑΥΤΟΠΡΟΣΩΠΙΑ

Το υποκείμενο του ρήματος
και το υποκείμενο του απαρεμφάτου
είναι το ίδιο πρόσωπο.

Σε τέτοια περίπτωση το υποκείμενο
του τελικού απαρεμφάτου δεν
ξαναγράφεται αλλά **εννοείται σε πτώση**

ΟΝΟΜΑΣΤΙΚΗ

nos possumus [nos] esse liberi

ΕΤΕΡΟΠΡΟΣΩΠΙΑ

Το υποκείμενο του ρήματος και το υποκείμενο
του απαρεμφάτου είναι

ΔΥΟ ΞΕΧΩΡΙΣΤΑ ΠΡΟΣΩΠΑ

Σε τέτοια περίπτωση το υποκείμενο του τελικού
απαρεμφάτου **βρίσκεται σε πτώση**

ΑΙΤΙΑΤΙΚΗ

Legatos frumentum importare iubet

ΠΡΟΣΟΧΗ

ΤΟ ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΟ ΤΟΥ ΕΙΔΙΚΟΥ ΑΠΑΡΕΜΦΑΤΟΥ
είτε σε περίπτωση ταυτοπροσωπίας είτε σε περίπτωση ετεροπροσωπίας

ΒΡΙΣΚΕΤΑΙ ΠΑΝΤΑ ΣΕ ΠΤΩΣΗ

ΑΙΤΙΑΤΙΚΗ

ego audio te esse bonum / ego audio me esse bonum

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ
ΘΕΣΗ

Όταν το απαρέμφατο εξαρτάται από προσωπικό ρήμα
τότε συντακτικώς είναι **ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ** στο ρήμα αυτό.

Όταν το απαρέμφατο εξαρτάται από απρόσωπο ρήμα - έκφραση
τότε συντακτικώς είναι **ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΟ** στο ρήμα / έκφραση.

ΑΣΚΗΣΕΙΣ**1. Να μεταφερθούν οι προτάσεις στα λατινικά:**

Ο Καίσαρας διατάζει τις λεγεώνες να παραμείνουν στο στρατόπεδο

Όλοι οι διοικητές των λεγεώνων μεταφέρουν δημητριακά στο στρατόπεδο

Πολλές λεγεώνες ξεχειμωνιάζουν στη χώρα των Βέλγων λόγω έλλειψης σιταριού

Ο εχθρός πλησιάζει και οι στρατιώτες του Καίσαρα είναι στο στρατόπεδο

Ο Καίσαρας συμβουλεύει τους στρατιώτες να προσέχουν τη δύναμη των εχθρών

Οι στρατιώτες συναγωνίζονται μεταξύ τους στην τόλμη

Εσείς μπορείτε να εισάγετε τα δημητριακά στο στρατόπεδο

Ο δάσκαλος επιθυμεί να συμβουλεύει τα παιδιά με λόγια

2. Να μεταφέρετε τις προτάσεις στον αντίθετο αριθμό:

Legio in terra gelida hiemabat

Speculatorem nostrum hostis videt

Dux imperat militi pugnare

Romani milites hostes vident

Romani duces legiones suas in collibus conlocabant

Hostes possunt advolare de collibus

Milites hostes propulsabant

3. Να συμπληρωθούν τα κενά:

- ☉ Incolae nuntiant _____ terram suam _____ (deus, noceo).
- ☉ Legati in _____ hiemant (castra - orum, suus - a - um).
- ☉ Tu _____ in _____ (possum, Aethiopia, navigo).
- ☉ _____ legiones in hibernis sunt (multus - a - um).
- ☉ Tres ex _____ in Belgis remanent (legio - onis).
- ☉ Audio _____ de collibus advolare (hostis - is).
- ☉ _____ de collibus advolare solent (hostis - is).
- ☉ Caesar milites admonere _____ (possum, πρτ.).
- ☉ Caesar legiones in hibernis _____ potest (conloco).
- ☉ Puto (νομίζω) _____ admonere milites (Caesar - is).

LECTIO VIII**1. Να μεταφέρετε τις προτάσεις στα λατινικά:**

Βλέπω ότι στο βουνό υπάρχει ένα φοβερό αγριογούρουνο

Όταν θα βρίσκομαι στο βουνό θα μπορώ να σκέφτομαι και να σημειώνω στις πλάκες

Επιτρέπεται στις θεές να περιπλανώνται στα βουνά

Όταν είμαι στο κυνήγι μου αρέσει η μοναξιά του δάσους

Έπιασα το φοβερό αγριογούρουνο με την κυνηγετική λόγχη

Ο Τάκιτος γράφει ότι βλέπει στα βουνά να περιπλανιέται όχι η Άρτεμη αλλά η Αθηνά

Ο στρατιώτης θα δει τον εχθρό

Ο Ρωμαίος γράφει στο φίλο του «Χαίρει!»

2. Να μεταφέρετε τις προτάσεις στον αντίθετο αριθμό

Ad retia sedebamus

Vos apros feroces habebatis

Illa in montibus errabit

Hostes aprum ferocem videbunt

Tu Minervam in monte errare videbis

Ego animal ferox habebo

Miles bellum non amabit

Poetae et incolae pueris bella Romanorum narrabunt

3. Να συμπληρωθούν τα κενά:

- ☉ Apri _____ erant (ferox)
- ☉ Rete _____ erat (Gaius Plinius, vacuus - a - um)
- ☉ Gaius Plinius in _____ erat (silva - ae)
- ☉ Nos rete _____ habemus (plenus - a - um)
- ☉ Tres _____ in _____ errant (aper - pri, ferox, mons - tis)
- ☉ Licet _____ pugillares adportare (ego)
- ☉ Video _____ in _____ errare (multus - a - um, animal - is, mons - tis)
- ☉ Puto _____ incitamentum _____ esse (silva - ae, cogitatio - ionis)

4. Να κλιθούν τα ρήματα στην Οριστική Μέλλοντα:

noceo	certo	respondeo	pugno
_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____

LECTIO IX

1. Να μεταφέρετε τις προτάσεις στα λατινικά:

Το μαχαίρι ήταν μεγάλο

Η Λουκρητία αποφασίζει να αυτοκτονήσει

Ο Βρούτος αφαιρεί το μαχαίρι από την πληγή

Ο πατέρας βρίσκει τη Λουκρητία, τη σύζυγο του Κολλατίνου, ελεύθερη

Ο σύζυγος εκείνης της γυναίκας θρηνούσε την αδικία

Ο λαός αφαιρεί την εξουσία από το βασιλιά τον ίδιο

Ο πατέρας αποφασίζει να τιμωρήσει ο γιος το έγκλημα

2. Να μεταφέρετε τις προτάσεις στον αντίθετο αριθμό

Ego imperium meum perdo

Hic ex vulnere magno dolore cultrum extrahit

Feminae illi delictum aperiunt

Ultimus rex populum punire constituit

3. Να συμπληρωθούν τα κενά:

- Tarquinius septimus _____ [rex, regis, imperium πλνθ.] perdit.
- Sextus pudicitiam _____ [regina Romanus, γεν. πλνθ.] laedit.
- Maritus _____ [ille - a - ud, puella] maestam _____ [invenio, παρατατικός].
- Femina _____ [ille - a - ud] cum _____ [lacrima, πλνθ.] _____ [veritas - tatis] _____ [dico].
- Brutus ex _____ [vulnus -eris] _____ [extraho, παρατατικός] et delictum _____ [punio, παρατατικός].

3. Να κλιθούν τα ρήματα στην Οριστική Ενεστώτα.

perdo	laedo	invenio	aperio

4. Να κλιθούν τα ρήματα στην Οριστική Παρατατικού.

extraho	punio	adimo	interficio

LECTIO X

1. Να μεταφέρετε τις προτάσεις στα λατινικά:

Η σύζυγος του Δία, η Ήρα, θα γεννήσει ένα γιο τον οποίο πολύ θα αγαπάει.

Ο Βιργίλιος αφηγείται ότι μια λύκαινα ανατρέφει τους γιους της Ιλίας.

Ο Ρωμύλος οφείλει να ονομάσει τους Ρωμαίους από το όνομά του.

Η λύκαινα που θα αναθρέψει τους δυο γιους είναι άγρια.

Οι Ρωμαίοι θα κάνουν μεγάλους πολέμους.

Ο Ίουλος που είναι γιος του Αινεία θα κτίσει την Άλβα Λόγγα.

2. Να μεταφέρετε τις προτάσεις στον αντίθετο αριθμό:

Romanus bellum ingens geret in terra gelida

Populos feroces contundet, mores eis imponet et moenia condet

3. Να κλιθούν τα ρήματα στην Οριστική Μέλλοντα:

gero	contundo	fero	accipio

LECTIO XI

1. Να συμπληρώσετε τους αρχικούς χρόνους των ρημάτων.

PRAESENS	PERFECTUM	SUPINUM	INFINITIVUM
supero			
expugno			
reporto			
sum			
profligo			
deleo			
audio			
expedio			
compleo			
revoco			
cupio			

2. Να συμπληρώσετε τον πίνακα.

PRAESENS	IMPRFECTUM	FUTURUM	PERFECTUM
_____	_____	_____	expugnavisti
_____	_____	_____	fuit
_____	_____	_____	delevimus
_____	_____	_____	expedivistis
_____	_____	_____	complevit
_____	_____	_____	cupivi
_____	_____	_____	reportaverunt

3. Να μεταφράσετε και να μεταφέρετε τις προτάσεις στον αντίθετο αριθμό

Dux Carthaginiensis audacia gentem Hispaniae superavit

Incola Romanus cladem pavidus audivit

Tu hostem ferocem delevisti et ei mores imposuisti

4. Να αντιστοιχίσετε τις λέξεις ανάλογα με τη σημασία τους

profligo	αγωνίζομαι
compleo	νίκη
gens	χωρίζω
revoco	κατατροπώνω
pavidus	περνώ
clades	ενέδρα
victoria	έθνος
frustra	συμπληρώνω
seiungo	γεννιέμαι
transeo	καταστροφή
vis	ανακαλώ
dimico	μάταια
insidiae	έντρομος
nascor	κερδίζω
reporto	δύναμη

5. Να μεταφέρετε τις προτάσεις στα λατινικά.

Μάταια θέλησα να ξεφύγω από την ενέδρα των εχθρών.

Ο Σκιπίωνας αγωνίστηκε εναντίον του Αννίβα, του Καρχηδόνιου στρατηγού.

Αφού συμπλήρωσαν είκοσι χρόνια στις Άλπεις, πληροφορήθηκαν ότι η πατρίδα είναι ελεύθερη πια.

Οι εχθροί έντρομοι πληροφορήθηκαν τη σφαγή όλων των εθνών της Ισπανίας.

LECTIO XII**1. Να μεταφέρετε τις προτάσεις στα λατινικά**

Γιατί είναι λιγάκι θλιμμένη η κόρη του Παύλου;

Όταν ο πατέρας άκουσε τα λόγια της Τερτίας, θέλησε να κάνει πόλεμο.

Ο πατέρας είπε στην κοπέλα ότι αυτός ο ίδιος είναι λιγάκι θλιμμένος.

Του έλαχε να γευτεί την ελπίδα περιλαμβρης νίκης.

Η κοπέλα αγάπησε πολύ το σκυλάκι που πέθανε.

2. Να συμπληρώσετε τον πίνακα με τις πτώσεις των ουσιαστικών που σας ζητούνται

ΓΕΝΙΚΗ ΕΝΙΚΟΥ	ΔΟΤΙΚΗ ΕΝΙΚΟΥ	ΑΦΑΙΡΕΤΙΚΗ ΕΝΙΚΟΥ	ΓΕΝΙΚΗ ΠΛΗΘΥΝΤΙΚΟΥ	ΔΟΤΙΚΗ ΠΛΗΘΥΝΤΙΚΟΥ	ΑΦΑΙΡΕΤΙΚΗ ΠΛΗΘΥΝΤΙΚΟΥ
	consuli				
		rege			
patris					
	filiae				
		nomine			
		dicto			
triumphi					
		animo			

3. Να γράψετε τους αρχικούς χρόνους των ρημάτων

PRAESENS	PERFECTUM	SUPINUM	INFINITIVUM
gero			
redeo			
sum			
curro			
do			
animadverto			
accido			
respondeo			
pereo			
accipio			
praesumo			
obtingit [απρ.]			
dico			

4. Να μεταφράσετε και να μεταφέρετε τις προτάσεις στον αντίθετο αριθμό

Filiola eius, quae erat admodum parvula, ad complexum patris cucurrit.

Pater filiae osculum dedit sed animadvertit eam esse tristiculam. "Pater" respondit illa "catellus periit".

Perierat catellus eo nomine, quem puella amabat.

Tum pater puellae dixit "omen accipio". Sic ex fortuito dicto spem preclari triumpho animo praesumpsit.

Dux Carthaginiensis audacia gentem Hispaniae superavit.

LECTIO XIII

1. Να εντοπίσετε τα ουσιαστικά του μαθήματος XIII που ανήκουν στην Δ' κλίση και να τα μεταφέρετε στον αντίθετο αριθμό.

Singularis	Pluralis
.....	
.....	
.....	
.....	
.....	
.....	
.....	

2. Να γίνει χρονική αντικατάσταση των ρημάτων *defecerat*, *invaserat*, *amiserat*, *vicerat*.

	<i>defecerat</i>	<i>invaserat</i>	<i>amiserat</i>	<i>vicerat</i>
Praesens				
Imperfectum				
Futurum				
Perfectum				
Plusquamperfectum				
Futurum Exactum				

3. Να μεταφέρετε τις προτάσεις στον αντίθετο αριθμό:

• Serena nocte subito luna defecerat; ob repentinum monstrum terror animos militum invaserat et exercitus fiduciam amiserat.

• Imperator de caeli ratione et de stellarum lunaeque statu ac motibus disputavit eoque modo exercitum alacrem in pugnam misit.

LECTIO XV

Το Ποιητικό Αίτιο των παθητικών ρημάτων εκφέρεται

- a (ab) + αφαιρετική ⇒ για έμφυχες ή προσωποποιημένες έννοιες
- απλή αφαιρετική ⇒ για άψυχες έννοιες

Τα Ρήματα **iubeo, veto, prohibeo, sino, patior, cogo** συντάσσονται με δύο τρόπους

⇒ **ενεργητικό απαρέμφατο** (δηλώνεται κανονικά και το υποκείμενο του απαρεμφάτου)

Caesar milites frumentum in castra importare iubet

Ο Καίσαρας διατάζει τους στρατιώτες να εισάγουν δημητριακά στο στρατόπεδο

⇒ **παθητικό απαρέμφατο** (όταν δε θέλουμε να δηλώσουμε το υποκείμενο του απαρεμφάτου)

☞ συνηθίζεται σε στρατιωτικές διαταγές ή απαγορεύσεις

Caesar frumentum in castra importari iubet

Ο Καίσαρας διατάζει να εισαχθεί σιτάρι στο στρατόπεδο [από ποιον;]

Αποθετικά Ρήματα

λέγονται τα ρήματα που **κλίνονται κατά την Παθητική Φωνή αλλά έχουν ενεργητική σημασία.**

Από την Ενεργητική Φωνή διατηρούν μόνο ορισμένους τύπους:

- ⇒ μετοχή Ενεστώτα και Μέλλοντα
- ⇒ απαρέμφατο και υποτακτική Μέλλοντα
- ⇒ σουπίνιο
- ⇒ γερούνδιο

ΑΣΚΗΣΕΙΣ

1. Να μεταφέρετε τις προτάσεις στα λατινικά

Τα ποτάμια είναι πολύ παγωμένα.

Οι έμποροι δε μεταφέρουν κρασί.

Οι Γερμανοί ασχολούνται με το κυνήγι.

Οι Γερμανοί πιστεύουν ότι το κρασί κάνει τους άντρες μαλθακούς.

Κάθε φορά που εκείνοι εκλέγουν άρχοντες, δίνουν σε αυτούς εξουσία ζωής και θανάτου.

2. Να συμπληρώσετε τα κενά με τον κατάλληλο τύπο που σας δίνεται στην παρένθεση

Germani _____ et _____ student (venatio, pellis)
 Magistratus _____ creantur (populus)
 Germani cum _____ proeliantur (equus, πλνθ.)
 Loca _____ sunt (frigidissimus - a - um)
 Cum Germani ex equis _____ ac pedibus proeliantur (desilio)
 Dum civitas bellum _____ magistratus creantur (gero)
 Homines ob _____ remollescunt (ea res)
 Germani _____ et _____ studebant (venatio, res militaris)
 Milites _____ audiunt et _____
 _____ propulsant (adversarius, advento, audacia, is - ea - id)

3. Να μετατραπεί η ενεργητική σύνταξη σε παθητική

Ovidius epistulas scriptitat

Graeci Troiam oppugnant

Romani patriam curant

Neptunus beluam marinam ad oram urget

Civitas bellum gerit

Romani magistratus creant

Germani bella cum hostibus gerunt

Audacia militum metum pugnae propulsat

Exercitus Romanus adversarios vincit

Pater filiae osculum dat

4. Να γίνει χρονική αντικατάσταση

	fuera	confugit	dederat	apparuit
PRAESENS				
IMPERFECTUM				
FUTURUM				
PERFECTUM				
PLUSQUAMPERFECTUM				
FUTURUM EXACTUM				
	aspexit	concepit	cupivit	respondit
PRAESENS				
IMPERFECTUM				
FUTURUM				
PERFECTUM				
PLUSQUAMPERFECTUM				
FUTURUM EXACTUM				
	concussit	excitavit	viderant	dedit
PRAESENS				
IMPERFECTUM				
FUTURUM				
PERFECTUM				
PLUSQUAMPERFECTUM				
FUTURUM EXACTUM				
	somniavit	confirmavit	adfecit	inclamavit
PRAESENS				
IMPERFECTUM				
FUTURUM				
PERFECTUM				
PLUSQUAMPERFECTUM				
FUTURUM EXACTUM				

LECTIO XVI

1. Να μεταφέρετε τις προτάσεις στα λατινικά

Οι στρατιώτες του Καίσαρα συλλαμβάνουν μεγάλο αριθμό Γαλατών.

Ο Καίσαρας διατάζει να παραδοθούν οι στρατιώτες των εχθρών.

Οι Γαλάτες συλλαμβάνονται από τους στρατιώτες του Καίσαρα.

Οι εβδομήντα τέσσερις στρατιωτικές σημαίες, που παραδίνονται στους Ρωμαίους από τους εχθρούς, στέλνονται στον Καίσαρα.

Πολλοί εχθροί σκοτώνονται και πολλοί ένδοξοι αρχηγοί συλλαμβάνονται ζωντανοί και οδηγούνται στον Καίσαρα.

2. Να μεταφέρετε τις προτάσεις στον αντίθετο αριθμό

Magna caedes fit; dux et princeps occiditur. Magnus numerus hostium capitur et interficitur.

Is principem produci iubet; ipse pro castris consedit.

3. Να αντικατασταθεί το ενεργητικό απαρέμφατο με παθητικό και να γίνουν οι απαραίτητες αλλαγές

Caesar Gallos signa militaria tradere iubet.

Hostes milites interficere Romanos iubent.

Caesar milites ducem Arvernorum comprehendere iubet.

4. Να μετατραπεί η ενεργητική σύνταξη σε παθητική

Romani magnam caedem faciunt

Hostes pila contra Romanos mittunt

Caesar ducem hostium interficit

5. Να γίνει χρονική αντικατάσταση

	miseramus	gerunt	appropinquant	vertunt
PRAESENS				
IMPERFECTUM				
FUTURUM				
PERFECTUM				
PLUSQUAMPERFECTUM				
FUTURUM EXACTUM				

	fugimus	discedunt	iubes	consedi
PRAESENS				
IMPERFECTUM				
FUTURUM				
PERFECTUM				
PLUSQUAMPERFECTUM				
FUTURUM EXACTUM				

LECTIO XVII

1. Να μεταφέρετε τις προτάσεις στα λατινικά

Τα σώματα των Γερμανών ήταν πελώρια

Οι Γαλάτες και οι έμποροι διακήρυσσαν ότι οι Γερμανοί είναι ένδοξοι άνδρες

Οι στρατιώτες εξαιτίας του μεγάλου κινδύνου έχασαν την αυτοπεποίθησή τους

Οι σύντροφοι του Καίσαρα κρύβονταν από φόβο στις σκηνές

Με τις φωνές και τα δάκρυά τους ταραζόνταν πολλοί έμπειροι στρατιώτες

Άλλοι ούτε παραπονιούνταν, ούτε θρηνούσαν για την αντίξοχη τύχη τους

2. Να μεταφέρετε τις προτάσεις στον αντίθετο αριθμό.

Magnus timor exercitum occupavit ex vocibus Gallorum ac mercatorum, qui Germanos ingenti magnitudine corporum et incredibili virtute esse praedicabant.

In tabernaculis aut suum fatum querebantur aut cum familiaribus suis commune periculum miserabantur.

3. Να μεταφέρετε τις προτάσεις στην παθητική φωνή.

Magnus timor exercitum occupabat

Pudor adducebat milites in tabernaculis

Romani milites testamenta obsignabant

4. Να κλιθούν τα ουσιαστικά

timor	exercitus	vox	mercator
.....			
.....			
.....			
.....			
.....			
.....			
.....			
.....			
.....			
.....			
.....			
.....			
.....			
.....			
.....			

corpus	lacrima	periculum	virtus
.....			
.....			
.....			
.....			
.....			
.....			
.....			
.....			
.....			
.....			
.....			
.....			
.....			
.....			
.....			
.....			

5. Να γίνει χρονική αντικατάσταση

	occupavit	praedicabant	remanebam	poteras
PRAESENS				
IMPERFECTUM				
FUTURUM				
PERFECTUM				
PLUSQUAMPERFECTUM				
FUTURUM EXACTUM				

LECTIO XVIII

1. Να μεταφέρετε τις προτάσεις στον αντίθετο αριθμό

Bovis mugitus pastores convertit.

Postquam boum vestigia foras versa vidit, confusus gregem ex loco infesto amovere coepit.

Pastor, fretus viribus, boves in speluncam caudis traxit aversos

2. Να γράψετε το απαρέμφατο του Παρακειμένου Ε.Φ. των ρημάτων

dico	
fero	
traho	
adduco	
pergo	
video	
confundo	
prohibeo	
interficio	

3. Να αλλάξει η σύνταξη των προτάσεων σε απαρεμφατική με ρήμα εξάρτησης το

Sallustius tradit...

Antonius Cleopatram amavit

☞ *Sallustius tradit Antonium Cleopatram amavisse*

Hercules Cacum interfecit

Cicero multos libros scripsit

Magnus timor exercitum occupavit

Romani Germanos vicerunt

Incolae Herculem honoraverunt

4. Να αλλάξει η σύνταξη των προτάσεων σε απαρεμφατική με ρήματα εξάρτησης αυτά που βρίσκονται στην παρένθεση.

Antonius Cleopatram amavit. (dicor)

Hercules Cacum interfecit. (feror)

Cicero multos libros scripsit. (existimor)

Homines hostes interfecerunt. (dicor)

5. Να γίνει χρονική αντικατάσταση

condidit	traxerunt	aspexisti	sensistis	pergit
videmus	convertit	dicitis	ferunt	adducebat

LECTIO XIX**1. Να μεταφέρετε τις προτάσεις στα λατινικά**

Ο Σαλλούστιος αναφέρει ότι ο στρατός του Κατιλίνα νικήθηκε από τον Αντώνιο.

Πολλοί στρατιώτες σκοτώθηκαν σε κάποια αιματηρή μάχη, πολλοί εξάλλου τραυματίστηκαν βαριά.

Οι σύντροφοι του Κατιλίνα στραγγαλίστηκαν από τον Κικέρωνα στη φυλακή.

Όταν ήταν ύπατος ο Σουλπίκιος Γάλλος, ο Αιμίλιος Παύλος έκανε πόλεμο εναντίον του Περσέα του βασιλιά.

Ο Κατιλίνας αγωνίστηκε εναντίον του Αντώνιου, αλλά ο Αντώνιος κέρδισε τη νίκη.

2. Να μεταφέρετε τις προτάσεις στον πληθυντικό αριθμό.

Vir, qui cum Catilina coniuraverat, cupivit consulem interficere sed non potuit id efficere.

Socius viri pravi ipse pravus est.

3. Να μεταφέρετε τις προτάσεις στον ενικό αριθμό.

In pugnis cruentissimis milites vulnerati sunt.

Socii illorum virorum deprehensi sunt et in carcere strangulati sunt.

4. Να μετατραπεί η Παθητική σύνταξη σε Ενεργητική

Catilina ex urbe a Cicerone expulsus est.

Socii eius a militibus deprehensi sunt.

Ab Antonio, altero consule, Catilina ipse cum exercitu suo interfectus est.

5. Να μετατραπούν οι προτάσεις σε απαρεμφατικές με εξάρτηση το Sallustius tradit...

Lucius Sergius Catilina, nobilissimi generis vir, contra rem publicam coniuravit.

Urbs a hostibus occupata est.

Cicero ipse multos hostes occidit.

Socii eius a militibus deprehensi sunt.

6. Να γίνει χρονική αντικατάσταση

consecuti erant	expulsus est	deprehensi sunt	strangulati sunt

interfectus est	dicitur	fertur	interficitur

querebantur	miserabantur	obsignabantur	habebantur

LECTIO XXI

ΑΦΑΙΡΕΤΙΚΗ ΑΠΟΛΥΤΟΣ

Η **Μετοχή** που συνοδεύει το Υποκείμενο ή το **Αντικείμενο** του ρήματος λέγεται **Συννημμένη** και τίθεται στην ίδια πτώση με τη λέξη που προσδιορίζει.

Όταν όμως η Μετοχή δεν προσδιορίζει ούτε το Υποκείμενο ούτε το Αντικείμενο του ρήματος, τότε λέγεται **Απόλυτη** και τίθεται σε πτώση **Αφαιρετική** μαζί με το Υποκείμενό της.

Το συντακτικό αυτό φαινόμενο λέγεται **Αφαιρετική Απόλυτος**.

e.g. *Occupata urbe a Romanis Galli abierunt*

Η Απόλυτη Μετοχή Είναι Πάντα Μετοχή Παθητικού Παρακειμένου

[στη λατινική γραμματική δεν υπάρχει μετοχή ενεργητικού παρακειμένου]

ΙΔΙΟΜΟΡΦΗ ΑΦΑΙΡΕΤΙΚΗ ΑΠΟΛΥΤΟΣ

Αποτελείται από δύο ουσιαστικά – και τα δύο σε πτώση **Αφαιρετική** που λειτουργούν ως Υποκείμενο και Κατηγορούμενο χωρίς όμως να υπάρχει μεταξύ τους συνδετικό ρήμα.

e.g. *Cicerone puero hoc accidit*

[cum Cicero puer erat hoc accidit]

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΜΕΤΑΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ ΣΕ ΜΕΤΟΧΙΚΕΣ ΜΕ ΑΦΑΙΡΕΤΙΚΗ ΑΠΟΛΥΤΟ

1. Το **Αντικείμενο** της πρώτης πρότασης[•] μεταφέρεται σε πτώση **Αφαιρετική**.
2. Το **ρήμα** της πρώτης πρότασης **μετατρέπεται σε μετοχή παθητικού Παρακειμένου** σε πτώση **Αφαιρετική** [στο ίδιο γένος και αριθμό που βρίσκεται και το Αντικείμενο].
3. Το **Υποκείμενο** της πρώτης πρότασης **μετατρέπεται σε Ποιητικό Αίτιο** [a/ab + αφαιρετική].
4. Η **δεύτερη [κύρια] πρόταση παραμένει η ίδια**.

[•] *Antonius Catilinam vicit; Galli abierunt*

⇒ *Catilina victo* ab Antonio Galli abierunt

[•] *Antonius Cleopatram amavit; Antonius Romam amisit.*

⇒ *Cleopatra amata*[•] Antonius Romam amisit.

[•] ΑΝ ΤΟ ΠΟΙΗΤΙΚΟ ΑΙΤΙΟ ΕΙΝΑΙ ΤΟ ΙΔΙΟ ΠΡΟΣΩΠΟ ΜΕ ΤΟ ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΟ ΤΗΣ ΔΕΥΤΕΡΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ ΤΟΤΕ ΤΟ ΠΟΙΗΤΙΚΟ ΑΙΤΙΟ ΠΑΡΑΛΕΙΠΕΤΑΙ

ΑΣΚΗΣΕΙΣ

1. Να μεταφέρετε την πρόταση στον ενικό αριθμό.

Galli, deletis legionibus Romanorum, everterunt urbes hostium

2. Να μετατραπούν οι υπογραμμισμένες προτάσεις σε μετοχικές με αφαιρετική απόλυτο
Graeci Troiam oppugnaverunt; Troiani fugiverunt
-

Cicero Antonium vicit; Romani valde gavisī sunt

Romani Gallos interemerunt; Romani patriam servaverunt

3. Να συμπυχθούν οι δύο προτάσεις σε μια χρησιμοποιώντας ιδιόμορφη αφαιρετική απόλυτο.

• Graeci fortes milites erant; Graeci Troiam oppugnaverunt

• Filia pulchra erat; multi pueri eam amabant

•

